

és el mateix *garberes* que 'cavallons' (Moia, 1935), més estrictament és el gran munt de garbes, disposat a l'era o al seu costat, a punt de batre (= cast. *parva*), així fins a l'Alt Pallars (Farrera, 1933) i fins a Conflent, on sovint me'l donaven com a terme de comparació topogràfic: «lo Roc Nalt sembla una *garbèra*», «Carlong és alt: és un roc com una *garbera*» (Flaçà de Conflent, 1960).

Altament en els nostres alts Pirineus s'aplica encara més sovint al gran pilot d'herba dallada al mig dels prats (Arau, Tavascan, Esterri de Cardós, on això s'anomena també, amb el terme més especial, una *corona d'herba* [COLUMNA], 1933-4); en el Sud valencià i ja entorn de la capital s'estén en general a 'feix de plantes de tija llarga i flexible', i fins a la pila de llenya asclada (Val.), una *garbera de llenya* (pila qualsevol de llenya, Castalla), «clar és que la llenya d'una garbera sempre està tallada en branques més o menys llargues» (Valor-Giner, 1950-5); allà també amb sentit netament figurat una *g.* 'molts, un gavadal': «aquell home ia té una *garbèra* d'anys» (Carcaixent, 1962); 'associació de pagesos per explotar el terreny': «li diuen la *Sènia d'Elies Pelegrí* però és de molts: és d'una *garbera*» (Xeraco, 1962), ço que ens recorda, però deu ser sols paral·lel, l'ús que fa Muntaner, en terres tunisenques, de *gabella* per a 'tribu de moros'. Si bé un calc semàntic de l'àrab dels moriscos fóra possible.

Garberar [Lab. 1839]. *Garberia* (DAG.). *Garberó*; *agarberonar*. *Garberol*. *Agarberar*; *agarberada*; *agarberador*; *agarberament*.

Garbó 'feix de sarments, branquetes, brins o vímets' [1413, inv., DAG.];⁴ *garbonet de canyes*: en fan per omplir una xàbega, Miramar de Gandia (1962); *garbonada*; *garbonar*; *garbonera*; +*garboner* 'el qui fa garbons': en un complement rebut després de publicar el *Romilo*. per MilàF a la seva cançó 185, contra la vila de Prats (de Lluçanès): «la cançó qui l'ha dictada - yo vos ho diré qui és: / se diu En Pere Massana - fill natural de Manlleu, / que ha passat moltes quimeras - per *garbones* y serrats / rumiant com ho faria - per podè salvà la pell»; ja Pujol-Puntí (p. 22) suggereixen transposar els substantius del vers penúltim, però encara el sentit restaria a penes sostenible; cal: «li han fet passar grans quimeres / serradó(r)s i *garboners*» (o si es vol *segadors* i *garboners*, que podria semblar encara més coherent, però això ja no cal i l'error fóra menys comprensible). *Garbonassa*; *garbonissa*; d'aquest potser un **agarbonissar*, amb metàtesi *agarbissonar* val. (AlcM), -*nador*, -*nament*.

Agarbonar tr. 'fer garbons amb llenya o sarments' (DFA., AlcM, § 1); però també n'hi ha una interessant aplicació figurada i tècnica, econòmica etc., aplicada a feixos de línies o traçats: «en aquest gràfic --- els preus dels EE. UU., França, Anglaterra, Alemanya i Itàlia --- cauen *agarbonats*, amb una desviació de la mitjana realment insignificant», Coromines (*Diaris i Records*, vol. III, fi 1934), i més enllà, en el mateix assaig, *L'Estabilització dels Preus*: «les dues línies *agarbonades* segueixen una trajectòria comuna sensiblement».

És més coneguda l'acc. 'abraonar-se, engrapar-se violentament amb algú' [1803, Belv. «*ar-se*: agarrar-se, *laceratis sese nodari*»; Lab. 1839, hi afegeix l'ús tr., que és possible però molt més rar]:⁵ «s'hi *agarbonà* com un foll», Genís i Aguilar; «visquen los nuvis! baladrejaven los xerrics, *agarbonant-s'bi* com a llops y arrebaçant-se les llepolies a plantofada seca», Pons Mass. (*Trascant p. l. S.*, 56); «vaig *agarbonar-me* li al coll, clavant-li les grapes com ungles d'acer», MrnVayreda (*Puny.* VIII, 142., 114); «l'esglai va poder més que ell i d'esma va tirar. —Has mort un home —pensava— --- i s'acotà per escorcollar-lo ---. De sobte el mort se li va abraçar al coll, i *agarbonats* rossolaren tots dos pel tendal de sorra --- quan el va haver establornit ---», Coromines (*Prometeu.* XII, iii, 204).

D'ús més comarcal, amb formació i sentit semblants, són altres derivats paral·lels. *Agarbar* 'abraonar' Alt-Pall.: «l'ós el va *agarbà*», Cabdella (1959), «cuando dos seres están uno encima de otro, generalmente para luchar», Vall d'Àneu (Pol, p. 8); a Ribagorça més aviat amb afèresi: *garbar-se* «abrahonar-se, lluitar cos a cos» (Navarro, *CongLICat.*, p. 22), «la rata paniquera, quan se *garbe* en una serp, i la serp la piqueu, ella 's fregue en lo panical», Senet (1957). Amb valor igual o semblant, és també gascò, sobretot aranes *agarbà* (1930 ---); landès *agarbà* 'aferrar, copsar, engolir' («happer, avaler».) (Landes tirant cap a la Gironda, Palay II, 644); Benasc *garbir* («*garvi*: reñir», Ferraz, 65), però el conjuguen com a verb radical, no incoatiu: *s an garbiy* però *mira kom se garben* 'barallar-se, abraonar-se' (1965). *Agarbament*. *Agarbir-se*.

Garbada. *Garbam*. *Garbellar* 'reunir en garbes' Pna-Cast. (Artana, AlcM).

Garbissos «la palla menuda que fan quan baten», Camprodon, DAG., d'on el treu JM. de Sagarra, «pallús i espigues buides de la batuda», b-emp. (AlcM); he conjecturat (s. v.) que un mall. *garbitza* en fos un paral·lel mossàrab; *esgarbissar*, *esgarbissat*, -*ssada*; però per al val. *agarbissonar*, veg. ací mateix, supra. *Garbot*; *garbotell*. *Garbum*. *Garbunyol*. *Garbull* 'garba petita', 'noia malgirbada' < *garba* X *embull*. Però per *garbull* variant de GARBUIX, veg. aquest.

Engarbar; *engarbador*. *Esgarbassar*. *Esgarberada*.

CPT.: *Garbesclares*.

¹ Potser és a base d'això que s'explica el derivat +*garbinol* que anoto a les Garrotxes de Conflent en el sentit de 'doll d'aigua': «de la Font de l'Aixeta», cap dalt de Madres, en surt un gruixut *garbinol* d'aiga» (Sança, 1960), formació semblant a la del mall. *garbinyol* 'garba petita' (AlcM). — ² La creença errònia en l'existència en cast. indueix Gamillscheg, *Rom. Germ.* I, 198, a suposar que sigui un manlleu gallo-romànic en cast. i en català, afirmació sense cap fonament. A on es deu haver introduït des de la llengua d'oc és en basc, on es troba en alguns dialectes, però allí és difícil de destriar-lo d'un altre romanisme (també d'origen germànic) que s'hi ha vingut a confondre: hi ha *kbarba* a Baixa Navarra, però el lab. *garba* és 'bregadora de canem', per tant ha de ser metàtesi de *barga*, derivat de